

เล่าเรื่อง Stroke News

พญ. นภาศรี ชัยสินอนันต์กุล

โรงพยาบาลพญาไท 1

อาจารย์พิเศษ ศูนย์โรคหลอดเลือดสมอง

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

สวัสดีอาจารย์ พี่น้องทุกท่าน เวลาผ่านไปอีกหนึ่งปี ถึงเวลาที่น้อง ๆ ต้องสอบบอร์ดกันแล้ว ขอให้ทุกคนสอบผ่านสมหวังตั้งใจปรารถนานะคะ วันนี้เราจะมาพูดถึงเรื่องยาต้านเกล็ดเลือดกันค่ะ ที่ผ่านมามีผู้ป่วยโรคสมองขาดเลือด วันดีคืนร้ายเกิดมีเลือดออกในสมอง เราคงคิดหนัก กลัว ๆ กลัว ๆ ว่าจะให้ยาต้านเกล็ดเลือดกลับไปทานต่อดีไหม ถ้าให้แล้วเลือดจะออกอีกหรือเปล่า หรือถ้าไม่ให้แล้วจะเกิดสมองขาดเลือดซ้ำอีกหรือไม่ เรามาหาคำตอบได้ในการศึกษานี้ค่ะ

Effects of antiplatelet therapy after stroke due to intracerebral haemorrhage (RESTART): a randomised, open-label trial (Lancet 2019; 393: 2613–23) เป็นการศึกษาแบบ prospective, randomized, open-label ใน 122 โรงพยาบาลที่สหราชอาณาจักร (ประเทศอังกฤษ) ในผู้ป่วยอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 18 ปี ที่ทานยาต้านเกล็ดเลือดหรือยาละลายลิ่มเลือดเพื่อป้องกันภาวะหลอดเลือดอุดตัน เช่น ภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด หรือภาวะสมองขาดเลือด และเมื่อเกิดภาวะเลือดออกในสมอง ได้ให้หยุดยาต้านเกล็ดเลือดหรือยาละลายลิ่มเลือดและอยู่รอดปลอดภัย 24 ชั่วโมง จึงมาสุ่มว่าจะให้ผู้ป่วยทานยาต้านเกล็ดเลือดต่อหรือหยุดยาต้านเกล็ดเลือดในอัตราส่วน 1:1 และได้ติดตามผู้ป่วยเป็นเวลานาน 5 ปี เพื่อดูว่าผู้ป่วยมีการเกิดซ้ำของภาวะเลือดออกในสมองแบบมีอาการ

งานนี้ได้ทำการศึกษาดังแต่ 22 พฤษภาคม 2013 ถึง 31 พฤษภาคม 2018 จำนวน 537 ราย โดยเวลามัธยฐาน (median) อยู่ที่ 76 ชั่วโมงหลังจากที่มีภาวะเลือดออกในสมอง (IQR 29–146) ผู้ป่วยจำนวน 268 ราย ได้รับยาต้านเกล็ดเลือด ส่วนผู้ป่วยอีก 269 ราย ไม่ได้รับยาต้านเกล็ดเลือด ได้ติดตามการรักษาผู้ป่วยเป็นเวลามัธยฐาน (median) 2 ปี (IQR 1–3) ผู้ป่วยทั้งสองกลุ่มมีช่วงอายุ 69 ถึง 82 ปี ร้อยละ 62 มีเลือดออกแบบ Lobar supratentorial ดังข้อมูลพื้นฐานของผู้ป่วยในตารางที่ 1

ตารางที่ 1. แสดงข้อมูลพื้นฐานผู้ป่วย

	Start antiplatelet therapy (n=268)	Avoid antiplatelet therapy (n=269)
Male	173 (65%)	187 (70%)
Age	77 (69–82)	76 (69–82)
Location of intracerebral haemorrhage (ICH)		
Lobar supratentorial	166 (62%)	166 (62%)
Non-lobar	102 (38%)	103 (38%)
Time since intracerebral haemorrhage symptom onset	80 (30–149)	71 (29–144)

ผลการศึกษาพบว่าเกิดภาวะเลือดออกในสมองในกลุ่ม
ที่ได้ยาต้านเกล็ดเลือดจำนวน 12 ราย (ร้อยละ 4) ซึ่ง
น้อยกว่าในกลุ่มที่ไม่ได้รับยาต้านเกล็ดเลือด ซึ่งมี

อุบัติการณ์เกิดจำนวน 23 ราย (ร้อยละ 9) (adjusted
hazard ratio 0.51 [95% CI 0.25–1.03]; p=0.060)
ดังตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2. แสดงผลลัพธ์ในการรักษา

	Start antiplatelet therapy (n=268)	Avoid antiplatelet therapy (n=268)
Primary outcome		
Recurrent symptomatic spontaneous intracerebral haemorrhage	12 (4%)	23 (9%)
Secondary outcome		
Major occlusive vascular events		
Ischemic stroke	19 (7%)	27 (10%)
Myocardial infarction	5 (2%)	8 (3%)
Peripheral arterial occlusion	5 (2%)	2 (1%)
Transient ischemic attack	11 (4%)	18 (7%)
Death		
Fatal outcome event	10 (4%)	19 (7%)
Other cardiovascular death	6 (2%)	8 (3%)

ตารางที่ 3. แสดงความเสี่ยงของการเกิดผลลัพธ์ในระหว่างติดตามการรักษา

	Start antiplatelet therapy (n=268)	Avoid antiplatelet therapy (n=268)	HR (95% CI)	P value
Primary outcome				
Recurrent symptomatic ICH	12	23	0.51 (0.26–1.03)	0.062
Sensitivity analyses of the primary outcome				
Recurrent symp spontaneous ICH or symp stroke of uncertain type	12	24	0.49 (0.25–0.99)	0.044
Recurrent symp spontaneous ICH or death of undetermined cause	13	25	0.51 (0.26–1.00)	0.051
Secondary outcome				
All major hemorrhage events	18	25	0.71 (0.39–1.30)	0.27
All major occlusive vascular events	39	38	1.01 (0.65–1.58)	0.92
Major vascular events	45	65	0.65 (0.45–0.95)	0.025

จากการศึกษานี้จะเห็นได้ว่าการให้ยาต้านเกล็ดเลือดภายหลังจากที่ผู้ป่วยมีภาวะเลือดออกในสมองสามารถให้ได้และมีความปลอดภัย คือพบภาวะเลือดออกในสมองในกลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับยาต้านเกล็ดเลือดน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับยาต้านเกล็ดเลือด และสามารถลดการเกิดซ้ำของโรคหลอดเลือด (Major vascular events) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอีกด้วย

เป็นอย่างไรบ้าง... การศึกษานี้จะมีผลในการเปลี่ยนแปลงการรักษาของท่านหรือไม่??? คุณผู้อ่านมีความคิดเห็นกันอย่างไรบ้างคะ โดยส่วนตัวการศึกษานี้ทำให้เกิดความมั่นใจถึงความปลอดภัยและประโยชน์ในการให้ยาต้านเกล็ดเลือดในผู้ป่วยที่เคยมีเลือดออกในสมองมาก่อน.....ฉบับนี้ขอจบเพียงเท่านี้ก่อนนะคะ บ้ายบายค่ะ ☺☺☺